

PRACA SOCJALNA I PSYCHOLOGICZNA: INNOWACJE, STRATEGIE I MOŻLIWOŚCI

*Zbiór materiałów okrągłego stołu z udziałem międzynarodowym
19 marca 2024 r.*

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА РОБОТА: ІННОВАЦІЇ, СТРАТЕГІЇ ТА МОЖЛИВОСТІ

*Збірник матеріалів круглого столу з міжнародною участю
19 березня 2024 р.*

Redakcja naukowa:

Zoia Sharlovykh

Marian Tripak

Oksana Palyliulko

Maryna Voloshchuk

Łomża – Kamieniec-Podolski, 2024

Instytucja Edukacyjno-Rehabilitacyjna Szkolnictwa Wyższego „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina
Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska

Навчально-Реабілітаційний Заклад Вищої Освіти «Кам'янець-Подільський Державний Інститут», Україна
Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща

Redakcja naukowa:

Zoia Sharlovych, Marian Tripak, Oksana Palyliulko, Maryna Voloshchuk

Наукова редакція:

Зоя Шарлович, Мар'ян Тріпак, Оксана Палилюлько, Марина Волощук

Praca socjalna i psychologiczna: innowacje, strategie i możliwości [wydanie elektroniczne]: Zbiór materiałów okrągłego stołu z udziałem międzynarodowym. Kamieniec-Podolski – Łomża, 19 marca 2024 r. / Redakcja naukowa: Zoia Sharlovych, Marian Tripak, Oksana Palyliulko, Maryna Voloshchuk. Wydawnictwo: MANS w Łomży, 2024. 256 s.

Соціально-психологічна робота: інновації, стратегії та можливості [електронне видання] : Збірник матеріалів круглого столу з міжнародною участю, Кам'янець-Подільський – Ломжа, 19 березня 2024 р. / Наукова редакція: Зоя Шарлович, Мар'ян Тріпак, Оксана Палилюлько, Марина Волощук. Видавництво: MANS w Łomży, 2024. 256 с.

Recenzenci:

prof. dr hab. Alla Ryzhanova, Sumski Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny imienia A. S. Makarenki, Ukraina

dr inż. Ireneusz Żuchowski, prof. MANS, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska

ISBN 978-83-971711-5-2

DOI: <https://doi.org/10.58246/UGRQ3368>

Zbiór powstał z gotowych materiałów dostarczonych przez autorów. Wydawca nie ponosi odpowiedzialności za materiały przekazane do publikacji.

Zбірник сформований з готових матеріалів, наданих авторами. Видавець не несе відповідальності за надані до публікації матеріали.

Wydawnictwo: MANS w Łomży

© Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży,
Rzeczpospolita Polska, 2024

© Instytucja Edukacyjno-Rehabilitacyjna Szkolnictwa Wyższego
„Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina, 2024

Rada Naukowa Instytucji Edukacyjno-Rehabilitacyjnej Szkolnictwa Wyższego „Państwowy Instytut Kamieniec-Podolski” zalecała rozpowszechnienie materiałów okrągłego stołu w Internecie (protokół nr 9 z dnia 28.03.2024)

Рекомендовано поширення в мережі «Інтернет» Вченою радою Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (протокол № 9 від 28.03. 2024 р.)

RADA REDAKCYJNA:

dr. Marian Tripak, Instytucja Edukacyjno-Rehabilitacyjna Szkolnictwa Wyższego „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”*: Ukraina;
dr. Yuliana Vlasenko, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
mgr Maryna Voloshchuk, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
mgr Iryna Harbarets, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr Volodymyr Dudchenko, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr Natalia Zhyljak, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr Iryna Zavadzka, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
mgr Maryna Kolisnyk, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr Liudmyla Komarnitska, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr Hennadii Kucherov, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr hab. Oleksandr Lavruk, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr. Tetiana Marchak, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr. Artur Mykhailik, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr. Anatolii Mykhalskii, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
mgr. Natalia Moshenets, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska;
dr Oksana Palyliulko, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr Volodymyr Prytsak, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr hab. Liudmyla Romanovska, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr hab. Anatolii Skrypnyk, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr Olha Stoliarenko, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr. Viktor Fedorchuk, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr. Zoia Sharlovych, Międzynarodowa Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Rzeczpospolita Polska;
dr gab. Volodymyr Shevchenko, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina;
dr Oleksandr Shevchuk, IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”, Ukraina.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

к. е. н., доц. Мар'ян Трипак, Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» **: Україна;
к. політ. н. Юліана Власенко, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
mgr. Марина Волошук, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
mgr. Ірина Гарбарєць, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. філос. н., доц. Володимир Дудченко, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. психол. н., доц. Наталія Жиліяк, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. істор. н., доц. Ірина Завадська, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
mgr. Марина Колісник, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. філол. н., Людмила Комарницька, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. істор. н. Геннадій Кучеров, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
д. п. з д. у., доц. Олександр Лаврук, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. філол. н., доц. Тетяна Марчак, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. істор. н., доц. Артур Михайлик, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. м. н., доц. Анатолій Михальський, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
mgr. Наталія Мошенець, Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща;
к. істор. н. Оксана Палілюк, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. п. н., доц. Володимир Прицак, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
д. п. н., проф. Людмила Романовська, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
д. істор. н., доц. Анатолій Скрипник, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. психол. н., доц. Ольга Столяренко, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. психол. н., доц. Віктор Федорчук, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. п. н. Зої Шарлович, Міжнародна Академія Прикладних Наук в Ломжі, Республіка Польща;
д. п. н., доц. Володимир Шевченко, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна;
к. п. н. Олександр Шевчук, НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут», Україна.

* IERSW „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy” - Instytucja Edukacyjna i Rehabilitacyjna Szkolnictwa Wyższego „Kamieniec-Podolski Instytut Państwowy”

** НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут» - Навчально-реабілітаційний заклад вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут» (Україна);

Зображення на обкладинці. Джерело: КЗ КОР "Васильківська спеціальна школа " Соціально-психологічна служба URL: <http://vinter.kiev.ua/ua/parts/socio/>

Зміст

СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА КРИЗОВІ СТАНИ СУСПІЛЬСТВА: МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД 10

Баша Е.І.

Особливості роботи соціального працівника з людьми похилого віку.....10

Герасимова Т.І.

Основні напрямки діяльності громадської організації «Кам'янець-Подільське міськрайонне товариство інвалідів» у сфері захисту людей з інвалідністю.....14

Загалевиц В.Л.

Становлення соціального партнерства в ретроспективному огляді19

Кетлер-Митницька Т. С.

Психологічний тренінг як засіб активізації посттравматичного зростання в умовах війни..... 255

Романовська Л.І.

Особливості соціального супроводу людей похилого віку в Ізраїлі.... 30

Стьопін М.В.

Методика психосоціальної допомоги під час горювання 32

Шевченко В.Є., Романовська Л.І.

Особливості психокорекції самооцінки та тривожності у підлітковому віці засобами арт-терапії 36

ІНСТРУМЕНТИ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДТРИМКИ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ39

Афузова Г.В., Кротенко В.І.

Тренінг як засіб розвитку резильєнтності студентської молоді у період воєнного стану 39

Байдалка Ю.

Роль психосоціальної допомоги дітям в умовах воєнного часу41

Бурлак А.О.

Суїцидальна поведінка підлітків як соціально-психологічна проблема..... 44

Власенко Ю.К.

Корекційний потенціал арт-терапії у роботі з мотивацією здобувачів з особливими освітніми потребами..... 48

Глов'юк О.В.

Перспективи використання технологій віртуальної реальності у психологічній допомозі особам, які постраждали від війни55

Дуткевич Т.В., Тимофієва В.С.

Психологічні чинники конфліктності підлітків 59

Коцюк О.О.

Роль та важливість соціального працівника в соціальнопсихологічному консультуванні осіб, що страждають або постраждали від домашнього насилля 64

Куций Ю.

Особливості розвитку стресостійкості військовослужбовців в бойових умовах 70

Столяренко О.Б., Жияк Н.В.

Особливості виникнення та специфіка прояву депресії у військовослужбовців учасників бойових дій	74
<i>Ульянчук З.І., Романовська Л.І.</i>	
Проективні методи у психодіагностиці та психокорекції наслідків посттравматичного стресового розладу	79
<i>Федорчук В.М., Шарлович Зоя, Волощук М.Б.</i>	
Тривожність молодших школярів в умовах війни.....	83
<i>Шепель Л.С., Хозраткулова І.А.</i>	
Дослідження рівня стресу у громадян, які перебувають на території України та громадян, що перебувають за кордоном в період військових дій	91
СОЦІАЛЬНА РОБОТА ТА ПСИХОЛОГІЯ: ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	97
<i>Василенко О.М.</i>	
Особливості застосування мнемотехнік у розвитку пам'яті студентської молоді.....	97
<i>Власенко Ю.К.</i>	
Використання творчих завдань на заняттях зі студентами в контексті підвищення мотивації до навчання.....	101
<i>Дідик Н.М.</i>	
Професійно важливі якості особистісної зрілості майбутніх військовослужбовців	104
<i>Іванова Б.В., Романовська Л.І.</i>	
Фактори розвитку комунікативних навичок у процесі підготовки молоді до сімейного життя	108
<i>Kushnir Ljudmyla, Kushnir Tetiana</i>	
Formation and Development of Self-Management Skills in Social Workers.....	111
<i>Маковецький С.Л.</i>	
Соціальні аспекти земельних відносин в Україні	116
<i>Присакар В.В.</i>	
Особливості формування професійно-етичної культури у майбутніх працівників соціальної сфери	120
<i>Прохорович Е.С.</i>	
Навчальна діяльність та шляхи тренування і розвитку пам'яті учнівської молоді.....	124
<i>Роїк А.А.</i>	
Теоретичні основи дослідження емоційного інтелекту	126
<i>Семенішена Р.В.</i>	
Соціальні та психологічні аспекти підготовки майбутніх фахівців інженерів-механіків	131
<i>Федорчук В.М., Роїк А.А., Сторожук Н.Р.</i>	
Підходи до вивчення проблеми емоційного інтелекту в зарубіжній психології.....	134
<i>Чутова Н., Балагуш В.Ю.</i>	
Особливості розвитку самооцінки в підлітковому віці	139

**СОЦІАЛЬНЕ ПРОЕКТУВАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТНЬОЇ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ..... 142**

Завадська І.М.

Роль соціальної інклюзії в освіті142

Kravchyna T.V.

Innovative Methods for Optimizing Foreign Language Training of Future
Socionomic Specialists 146

Мельник О.В.

Використання елементів STEM-освіти як засобів формування
комунікативної компетентності у підлітків в умовах інклюзії 151

Мосаєв Ю.В.

Формування навичок соціального проектування в системі освітньої
підготовки майбутніх соціальних працівників та психологів..... 156

Сапожник А.О.

Особливості психокорекційної роботи психолога з дітьми та
підлітками 159

**СОЦІАЛЬНІ ІННОВАЦІЇ ТА ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ
ФАХІВЦІВ У СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ В УКРАЇНІ ТА
ЗА КОРДОНОМ 164**

Денека А.С., Палилюк О.М.

Емоції та просоціальна поведінка.....164

Мельник І.В.

Роль штучного інтелекту в психологічній освіті та практиці 170

Палилюк О.М., Столяренко О.Б.

Формування соціально-психологічної компетентності у процесі
професійної підготовки майбутніх соціальних працівників..... 173

НОВІТНІ СТРАТЕГІЇ ТА ПРАКТИКИ У СФЕРІ ПСИХОЛОГІЇ.....180

Вермій Є.С., Романовська Л.І.

Психологічна допомога дітям та підліткам, які стали свідками
насилства 180

Гуменюк І.М.

Соціально-педагогічне волонтерство як бренд сучасної студентської
молоді.....183

Комарницька Л.М.

Вплив алекситимії на життя людини..... 191

Крайнюкова А.А.

Психологічні особливості взаємодії молоді у контексті поширення
сучасних технологій 195

Крушевська Я.О.

Механізми розвитку та патогенність емоційного стресу 197

Кучеров Г.Г.

Методологія психологічного супроводу прийомних сімей 200

Маковецький О.Л.

Ефективність корекційного впливу на особистість: чинники та
фактори..... 204

Михайлик А.О.

До питання соціального захисту на Поділлі в другій половині XIX – на
початку XX ст. 206

Пархомук Т.М., Романовська Л.І.

Соціально-психологічні чинники включення підлітків у «групи смерті» в соціальних мережах	212
<i>Савків У.С., Сидор Г.В.</i>	
Управління персоналом шляхом застосування психологічних методів	215
<i>Стародубець Н.Д.</i>	
Криза підліткової ідентичності за результатами емпіричного дослідження підлітків-переселенців	218
<i>Столяренко О.Б., Кормильський Г.М.</i>	
Психологічна сутність та симптоматика депресії	223
<i>Чернець А.М., Романовська Л.І.</i>	
Агресія як деструктивна форма міжособистісної взаємодії сучасних підлітків	228
РЕАБІЛІТАЦІЯ ТА ВІДНОВЛЕННЯ (СОЦІАЛЬНА, ПСИХОЛОГІЧНА, ФІЗИЧНА)-ПОТРЕБИ ТА МОЖЛИВОСТІ	231
<i>Марчак Т.А.</i>	
Соціально-психологічні аспекти реабілітації людей з порушеннями опорно-рухового апарату.....	231
<i>Нижник Б.В., Клівіцька В.О.</i>	
Соціальна робота та психологія: особливості підготовки майбутніх фахівців.....	233
<i>Попелюшко Р.П.</i>	
Адаптивність психіки як детермінанта збереження психічного здоров'я комбатанта.....	238
<i>Романовська Л.І., Єгудаєв Ашер</i>	
Особливості соціального супроводу людей похилого віку в Ізраїлі..	244
<i>Шарамко Д.Т., Романовська Л.І.</i>	
Психологічні особливості розвитку творчого мислення у дітей дошкільного віку	248
<i>Шевченко В.М.</i>	
Фізична реабілітація та відновлення осіб, які постраждали внаслідок війни	252
Алфавітний показник.....	254

Мосаєв Ю.В.,

кандидат соціологічних наук, доцент,

доцент кафедри психології та соціальної роботи

КЗВО «Хортицьканаціональна навчально-реабілітаційна академія»

ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК СОЦІАЛЬНОГО ПРОЄКТУВАННЯ В СИСТЕМІ ОСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ТА ПСИХОЛОГІВ

Навички соціального проєктування є надзвичайно важливими для студентів спеціальностей соціальна робота та психологія через те, що компетенції соціального проєктування та конструювання є максимально затребуваними в умовах інформаційного суспільства. Сьогодні фахівцям в різних сферах суспільного життя задля підвищення власного рівня конкурентоздатності необхідно прогнозувати ризики та проєктувати як особисту активність так і активність колективну як на рівні особистого життя так і професійної кар'єри. Стосується це представників різних професій і у тому числі соціальних працівників та психологів. Формувати зазначені компетенції слід ще у студентському житті. Тому заклади вищої освіти мають можливість допомогти сформуванню зазначених компетенцій як в рамках конкретних освітніх програм так і інших активностей, що практикуються в рамках закладу вищої освіти.

Слід зазначити, що існує кілька основних причин актуальності проєктних компетентностей для студентів спеціальностей соціальна робота та психологія.

По-перше, вони дозволяють студентам відповідно оцінювати потреби та проблеми в громаді, розробляти ефективні стратегії та програми для їх вирішення [1]. Це важливо для забезпечення якісної та належної соціальної допомоги та психологічної підтримки. Зважаючи на те, що значна кількість студентів відноситься до соціально незахищених категорій населення, соціальне проєктування є важливою частиною їх життя, тому вони є зацікавленими у тому, щоб бути частиною соціальних проєктів, які дають можливості самим отримати соціальну та психологічну допомогу та допомагати іншим. В даному випадку ми можемо говорити про залучення до соціальних проєктів своїх близьких та друзів.

По-друге, навички соціального проєктування допомагають студентам розуміти процеси планування, впровадження та оцінки соціальних програм [2]. Це включає в себе розробку бюджетів, визначення цілей та об'єктів для надання соціальної та психологічної допомоги, а також вимірювання впливу програм на цільову аудиторію. Тобто долучення студентів до проєктної діяльності дає можливість для професійного зростання та шліфування окремих компетентностей в сфері надання соціальних та психологічних послуг.

По-третє, вміння ефективно проєктувати соціальні програми допомагає студентам стати більш конкурентоспроможними на ринку праці. Роботодавці шукають фахівців з практичними навичками в цій сфері, які можуть негайно застосовувати свої знання у практичній роботі з клієнтами та громадами. Особливо ця проблема набула актуальності під час воєнного стану, коли в більшості українських населених пунктів Лівобережної

України спостерігається брак кадрів як в сфері надання соціальної так і психологічної допомоги. Зазначена проблема має найвищий рівень актуальності в малих населених пунктах Запорізької, Дніпропетровської, Харківської та Миколаївської областей. Тому студенти, які навчаються на освітніх програмах за спеціальностями «Соціальна робота» та «Психологія» мають можливість в результаті освоєння компетентностей соціального проектування отримати працевлаштування в установах, що надають соціальні та психологічні послуги в установах всіх рівнів і форм власності.

Зважаючи на все нами перераховане ми приходимо до висновку, що навички соціального проектування є необхідним елементом навчання для студентів соціальних працівників та психологів, оскільки вони допомагають підготувати їх до успішної та ефективної практичної діяльності у сфері надання соціальних послуг та психологічної допомоги. Освоєння компетентностей соціального проектування створює в умовах соціально-економічного розвитку в Україні можливості для створення ефективного соціального ліфту.

Освоєння компетенції проектування повинно базуватись на курсі соціальне проектування. Основна мета зазначеного курсу полягає у введенні студентів у концепції та методи соціального проектування, включаючи аналіз соціальних проблем, розробку та впровадження ініціатив для їх вирішення. Зазначений курс повинен спрямовуватися на розвиток навичок планування, організації та виконання соціальних проєктів, включаючи роботу з командами, управління ресурсами та оцінку ризиків. Лекційні та практичні заняття повинні бути спрямовані підвищити усвідомленість студентів щодо соціальних проблем та їх відповідальності як громадян і майбутніх лідерів у вирішенні цих проблем. Курс соціальне проектування це підготовка студентів до кар'єри в галузі соціального проектування, де вони зможуть застосовувати здобуті знання та навички для створення позитивних змін у суспільстві. Освоєння повинно надавати можливість студентам розвивати та реалізовувати новаторські ідеї для розв'язання соціальних проблем, сприяючи тим самим появі нових підходів та технологій у галузі.

Гурток може проводити регулярні зустрічі, семінари або майстер-класи, на яких студенти вивчатимуть основи написання грантових заявок, а також вивчатимуть кращі практики та приклади успішних заявок. Члени гуртка повинні систематично відстежувати грантові програми та конкурси, які відповідають їхнім інтересам та проєктам. Для цього можна використовувати різноманітні онлайн-ресурси, бази даних та соціальні мережі. Після вибору потенційних грантових програм команда готує проєкти та починає написання заявок. Важливо дотримуватися вимог та формату конкретної програми, а також включати всі необхідні деталі проєкту. Після подання заявок важливо відслідковувати їх статуси та результати. Навіть у випадку відхилення, це може бути важливим досвідом для подальших спроб. У випадку успіху, гурток повинен уважно відстежувати виконання проєкту та звітувати перед грантодавцем. Гурток може активно працювати над залученням додаткових ресурсів та партнерів

для реалізації проєктів, що включає пошук спонсорів, волонтерів та інших зацікавлених сторін.

Закріплення навичок соціального проєктування на практиці може здійснюватись шляхом співпраці спеціалістів кафедр закладу вищої освіти, що активно займаються проєктною діяльністю зі студентами. Прикладом такої співпраці може служити досвід «Хортицької національної академії» в сфері садотерапії [3]. Зазначена співпраця сприяла формуванню нової генерації молодих соціальних працівників та психологів, які сьогодні впроваджують соціальні проєкти спрямовані на відновлення громад Запорізької області.

Список використаних джерел:

1. Карпенко О. (2023). Методи соціальної роботи як складова успішної професійної діяльності соціального працівника. Ввічливість. Humanitas, 2023, № 4, 18–24, doi: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2023.4.3>
2. Соціальна робота: реалії та виклики часу: навч.-метод. посіб. (2023). Київ.нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, НПУ ім. М.П.Драгоманова, ДВНЗ «Донбас. держ. пед. унт». 229 с.
3. Мосаєв Ю. (2019). Теоретичні основи розвитку садотерапії в Україні. В *Актуальні проблеми ортопедагогіки, ортопсихології та реабілітології*, м. Запоріжжя, 4-5 жовтня 2019 р. Запоріжжя: Видавництво Хортицької національної академії. С. 65–67.

